

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

10196 *Llei Orgànica 12/2015, de 22 de setembre, de modificació de la Llei Orgànica 2/1979, de 3 d'octubre, del Tribunal Constitucional, per a l'establiment del recurs previ d'inconstitucionalitat per als projectes de llei orgànica d'estatut d'autonomia o de la seua modificació.*

FELIPE VI

Rei d'Espanya

A totes les persones que vegem i entenguen aquesta llei.

Sapieu: que les Corts Generals han aprovat la llei orgànica següent i jo la sancione:

PREÀMBUL

L'Estat autònom pactat en la Transició i dissenyat per la Constitució Espanyola de 1978 ha funcionat raonablement bé durant els més de trenta-cinc anys que la norma fonamental està en vigor. Ha permés la creació i consolidació d'un estat de les autonomies fort i s'ha erigit en factor decisiu en la construcció del nostre Estat social i democràtic de dret.

La Constitució Espanyola de 1978, en l'article 147, configura els estatuts d'autonomia com la norma institucional bàsica de cada comunitat autònoma que l'Estat reconeixerà i empararà com a part integrant de l'ordenament jurídic. De tal manera que els estatuts d'autonomia comparteixen amb la Constitució, en l'àmbit respectiu de la seua comunitat autònoma, la seua conceptualització com a principi inspirador i la seua condició de fonament de l'ordre social i la convivència política i cívica.

Per tot això, és evident que els estatuts d'autonomia han d'estar subjectes a la Constitució com a garantia d'estabilitat i no fricció en l'arquitectura juridico-institucional de l'Estat. Si a açò afegim el seu caràcter de norma amb rang de llei, ha de ser el Tribunal Constitucional qui n'exercisca el monopoli del control de constitucionalitat.

En aquest sentit, el parer del Consell d'Estat, en l'informe sobre les reformes de la Constitució Espanyola emés el 2006, és diàfan quan afirma que «aquest control *a posteriori* potser no és el més adequat per a fonts normatives que, com els estatuts, subordinats a la Constitució, ocupen sota aquesta el lloc més elevat en la jerarquia ordinamental. Per a alliberar-los de la sospita d'inconstitucionalitat i, *a fortiori*, de l'acusació explícita d'incórrer-hi, es podria considerar la conveniència de reintroduir el recurs previ d'inconstitucionalitat».

Certament, l'existència d'un recurs previ d'inconstitucionalitat per als projectes d'estatuts d'autonomia i les seues propostes de reforma no constitueix una novetat des d'un punt de vista historicojurídic. De fet, l'existència del recurs previ d'inconstitucionalitat estava instituïda per la Llei Orgànica 2/1979, de 3 d'octubre, del Tribunal Constitucional, i no va ser suprimit fins a la promulgació de la Llei Orgànica 4/1985, de 7 de juny, quan es trobaven tots -o quasi tots- els estatuts d'autonomia en vigor.

Tot això permet inferir que, per a evitar el qüestionament constitucional i institucional i vertebrar amb rigor jurídic i cohesió social l'Estat, és necessari i convenient restablir, adaptant-lo a l'actual configuració de l'Estat, el recurs previ d'inconstitucionalitat, això sí, només per als projectes d'estatuts d'autonomia i les seues propostes de reforma. S'evita així el principal retret que va meréixer en el passat aquesta institució jurídica quan va poder ser utilitzada pels grups minoritaris per a paralitzar l'entrada en vigor de normes legals, de caràcter orgànic, aprovades per les Corts Generals.

En definitiva, cal garantir l'equilibri, no sempre fàcil, entre la legitimitat especial que tenen els estatuts d'autonomia com a norma institucional bàsica de les comunitats autònomes, en l'aprovació dels quals intervenen tant les comunitats autònomes com l'Estat i, de vegades, el cos electoral per mitjà de referèndum, i el respecte d'aquest text al marc constitucional, construït al voltant de la Constitució com a norma fonamental de l'Estat i del nostre ordenament jurídic. L'abast de la reforma afecta tres preceptes de la Llei Orgànica del Tribunal Constitucional.

Es modifica l'article 2, a l'efecte d'incloure entre les funcions del Tribunal Constitucional el control previ de constitucionalitat en els casos que preveu l'article 79 d'aquesta llei (projectes d'estatuts d'autonomia i les seues propostes de reforma).

Es modifica l'article 10, a l'efecte d'incloure, entre els assumptes que correspon conèixer al Ple del Tribunal, els recursos previs d'inconstitucionalitat contra projectes d'estatuts d'autonomia i les seues propostes de reforma.

S'hi afig un nou títol VI bis i un nou article 79 (que havia deixat sense contingut la Llei Orgànica 4/1985, de 7 de juny), que és el que regula el nou control previ d'inconstitucionalitat dels projectes d'estatuts d'autonomia i les seues propostes de reforma, i que assenyala que el recurs tindrà per objecte la impugnació del text definitiu del projecte d'estatut o de la proposta de reforma d'estatut després que siga tramitat en ambdues cambres de les Corts Generals. D'altra banda, el procediment es regeix pel que s'ha previst per als recursos d'inconstitucionalitat, si bé, per la naturalesa pròpia d'aquest recurs, el termini per a interposar-lo és extremadament breu (tres dies). I per a impedir dilacions indesitjables en la resolució d'aquest, s'estableix un termini improrrogable de sis mesos perquè el Tribunal resolga amb caràcter preferent. El nou article 79 necessita a més els efectes de la interposició del recurs -que suspén automàticament la tramitació del projecte-, i la seua sentència estimatòria, que tindrà com a conseqüència la impossibilitat de seguir el procediment mentre els projectes declarats inconstitucionals no hagen sigut suprimits o modificats per les Corts Generals.

Article únic. *Modificació de la Llei Orgànica 2/1979, de 3 d'octubre, del Tribunal Constitucional.*

U. S'afig un nou epígraf e) bis en l'apartat u de l'article segon, amb la redacció següent:

«e) bis. Del control previ d'inconstitucionalitat en el supòsit previst en l'article setanta-nou d'aquesta llei.»

Dos. S'afig un nou epígraf d) bis en el paràgraf u de l'article deu, amb la redacció següent:

«d) bis. Dels recursos previs d'inconstitucionalitat contra projectes d'estatuts d'autonomia i contra propostes de reforma dels estatuts d'autonomia.»

Tres. S'afig un nou títol VI bis i un nou article setanta-nou, que tindran la redacció següent:

«TÍTOL VI BIS

Del recurs previ d'inconstitucionalitat contra projectes d'estatuts d'autonomia i contra propostes de reforma d'estatuts d'autonomia

Article setanta-nou.

U. Són susceptibles de recurs d'inconstitucionalitat, amb caràcter previ, els projectes d'estatuts d'autonomia i les seues propostes de reforma.

Dos. El recurs tindrà per objecte la impugnació del text definitiu del projecte d'estatut o de la proposta de reforma d'un estatut, una vegada aprovat per les Corts Generals.

Tres. Estan legitimats per a interposar el recurs previ d'inconstitucionalitat els qui, d'acord amb la Constitució i amb aquesta llei orgànica, estan legitimats per a interposar recursos d'inconstitucionalitat contra estatuts d'autonomia.

Quatre. El termini per a la interposició del recurs serà de tres dies des de la publicació del text aprovat en el "Butlletí Oficial de les Corts Generals". La interposició del recurs suspèn timerà automàticament tots els tràmits subsegüents.

Cinc. Quan l'aprovació del projecte d'estatut o de la proposta de reforma haja de ser sotmesa a referèndum al territori de la comunitat autònoma respectiva, aquest no es podrà convocar fins que el Tribunal Constitucional no haja resolt i, si és el cas, les Corts Generals no hagen suprimit o modificat els preceptes declarats inconstitucionals.

Sis. El recurs previ d'inconstitucionalitat se substanciarà en la forma que preveu el capítol II del títol II d'aquesta llei i l'haurà de resoldre el Tribunal Constitucional en el termini improrrogable de sis mesos des que s'interpose. El Tribunal disposarà allò que siga necessari per a acomplir de manera efectiva aquesta previsió, de manera que reduirà els terminis ordinaris i donarà preferència en tot cas a la resolució d'aquests recursos sobre la resta d'assumptes en tramitació.

Set. Quan el pronunciament del Tribunal declare la inexistència de la inconstitucionalitat al·legada, els tràmits conduents a la seua entrada en vigor seguiran el curs, fins i tot, si és el cas, el corresponent procediment de convocatòria i realització de referèndum.

Huit. Si, al contrari, declara la inconstitucionalitat del text impugnat, haurà de concretar els preceptes a què afecta, aquells que per connexió o conseqüència queden afectats per aquesta declaració i el precepte o preceptes constitucionals infringits. En aquest supòsit, la tramitació no podrà prosseguir sense que aquests preceptes hagen sigut suprimit o modificats per les Corts Generals.

Nou. El pronunciament en el recurs previ no prejutja la decisió del Tribunal en els recursos o qüestions d'inconstitucionalitat que es puguen interposar després de l'entrada en vigor amb força de llei del text impugnat en la via prèvia.»

Disposició final

Aquesta llei orgànica entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el «Boletín Oficial del Estado».

Per tant,

Mane a tota la ciutadania espanyola, particulars i autoritats, que complisquen aquesta llei orgànica i que la facen complir.

Madrid, 22 de setembre de 2015.

FELIPE R.

El president del Govern,
MARIANO RAJOY BREY